

6. UNCTAD. Creative Economy Programme. URL: <https://unctad.org/topic/trade-analysis/creative-economy-programme>.
7. Про культуру: Закон України від 14.12.2010 № 2778-VI (Редакція станом на 02.10.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2778-17#Text>.
8. Creative Industries and Development (document TD(XI)/BP/13, 4 June 2004. URL: https://unctad.org/system/files/official-document/tdxibpd13_en.pdf.
9. UNCTAD. Creative economy report 2008. The challenge of assessing the creative economy: towards informed policy-making. URL: https://unctad.org/system/files/official-document/ditc20082cer_en.pdf.
10. UNCTADStat. Creative economy product groups. URL: https://unctadstat.unctad.org/EN/Classifications/DimCreativeProducts_Creatives_Hierarchy.pdf
11. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 квітня 2019 р. № 265-р “Про затвердження видів економічної діяльності, які належать до креативних індустрій”. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/265-2019-%D1%80#Text>.
12. United Nations International Trade Statistics. Harmonized Commodity Description and Coding Systems (HS). URL: <https://unstats.un.org/unsd/tradekb/Knowledgebase/50018/Harmonized-Commodity-Description-and-Coding-Systems-HS>
13. International Monetary Fund. Balance of Payments and International Investment Position Manual, Sixth Edition (BPM6). URL: <https://www.imf.org/external/pubs/ft/bop/2007/pdf/bpm6.pdf>
14. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
15. Креативні індустрії: вплив на розвиток економіки України. Зведений звіт / [Ольга Ніколаєва, Андрій Онопрієнко, Світлана Таран, Юрій Шоломицький, Павло Яворський]. URL: <https://kse.ua/wp-content/uploads/2021/04/KSE-Trade-Kreativni-industriyi.pdf>
16. Measuring the economic contribution of cultural industries. A review and assessment of current methodological approaches. URL: http://www.lacult.unesco.org/docc/2012_Measuring_economic_contribution_cult_industries_UNESCO.pdf
17. The Spillover Effect. New evidence for the broader impacts of the arts, culture and creative industries. URL: <http://bop.co.uk/articles/the-spillover-effect>

УДК 330

Парфенюк Христина

студентка групи ППм-51

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна

Науковий керівник: Артеменко Людмила

кандидат економічних наук,

доцент кафедри економіки та фінансів

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна

Khrystyna Parfenyuk

student of group PPM-51

Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine

Scientific supervisor: Lyudmila Artemenko

PhD (Economics), Docent

Associate Professor Department of Economics and Finance

Ternopil Ivan Puluj National Technical University

Ternopil, Ukraine

**РОЛЬ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА У СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОМУ
РОЗВИТКУ КРАЇНИ
THE ROLE OF SMALL ENTREPRENEURSHIP IN THE SOCIO-ECONOMIC
DEVELOPMENT OF THE COUNTRY**

Суть малого бізнесу полягає в тому, щоб бути одним з провідних секторів ринкової економіки; лягти в основу дрібного виробництва; визначити темпи економічного розвитку, структури та якісних характеристик ВВП; здійснити структурну перебудову економіки.

Для нашої країни, яка на цьому етапі знаходиться у фазі активного розвитку ринкових відносин, створення та розвиток сектора малого бізнесу має стати основою соціальної реструктуризації.

Держава та громадські організації виявляють незадоволену сторону у формуванні базових умов для розвитку малого бізнесу. Вирішення проблеми розвитку малого бізнесу обумовлено їх значенням у соціальному та економічному житті нашої держави. Сьогодні дуже важко зрозуміти, як адаптуються сучасні підприємці, які чинники мають значний вплив на розвиток малого бізнесу в Україні та як це впливає на роботу

Різні аспекти, пов'язані з теорією та практикою функціонування інституту малого підприємництва, а також проблемами його державного регулювання представлені у працях таких провідних вчених, як: З.С. Варналій [1], Л.І. Воротіна [2], Т.А. Говорушко [3], О.В. Кужель [4], Р.Р. Ларіна [5], С.К. Реверчук та ін.

Вони також залишаються недослідженими, а тому мають приділяти пильну увагу визначенню ролі малого бізнесу у вирішенні таких основних соціально-економічних проблем, які забезпечують високий рівень економічної гнучкості, створюють «здорове» середовище.

Змінні соціально-економічні відносини в Україні пов'язані з розвитком ринкової економіки, що призводить до появи нових суб'єктів господарювання, включаючи таку важливу складову ринкової економіки, як мале підприємство. Незважаючи на складні економічні умови та нестабільність політичного та правового середовища, українське суспільство усвідомлює необхідність розвитку малого бізнесу. Якщо не буде створено економічних, політичних, соціальних, правових та інших принципів вільного підприємництва в Україні вона не зможе приєднатися до світового економічного простору як рівноправного суб'єкта світової економіки. Це потребує вивчення фундаментальних теоретичних, методологічних аспектів становлення інституту цивілізованого підприємництва, при цьому потрібно буде взяти до уваги якісні та кількісні параметри його розвитку.

Загальні організаційні та економічні причини інтенсивного становлення та розвитку малого бізнесу в Україні включають:

1. Значні організаційні та технологічні зміни, які призвели до нових відносин між великим і дрібним виробництвом, включаючи диверсифікацію та модернізацію великого виробництва, реструктуризацію, приватизацію, зміни структури зайнятості.

2. Динаміка ринкового середовища, розвиток світових ринків, інформаційні системи призводять до нової схеми поділу. Переваги невеликих організаційних характеристик дозволяють швидше використовувати вільні робочі місця на ринку, які не використовуються великими корпораціями.

3. Посилення конкуренції між суб'єктами господарювання, що дозволило малому бізнесу повністю підтвердити свої переваги [6, с.97].

Досліджуючи економічну сутність малого бізнесу з точки зору трансформації, ми можемо пристосуватися до того, що скрізь існує ототожнення підприємництва з малим бізнесом, широке використання вітчизняного «бізнесу».

В Україні в законодавстві визначає термін “мале підприємство” як самостійну, ініціативну, на власний ризик господарську діяльність, що виконується суб'єктами господарювання (підприємцями) з метою досягнення економічних та соціальних результатів, а також одержання прибутку.

Малі підприємства мають можливість працювати прибутково не зважаючи на значні обмеження на певних ринках.

Таким чином, сектор малого бізнесу є важливою частиною соціально-економічної системи країни, тому що саме він забезпечує відносну стабільність ринкових відносин, завдяки своїй гнучкості показує швидку реакцію. Малий бізнес вагомо впливає на збільшення кількості робочих місць та вирішенні проблем.

Перелік використаних джерел:

1. Варналій З.С. Мале підприємництво: основи теорії і практики / З.С. Варналій. – К.: Знання, 2001. – 277 с.
2. Воротін В.Є. Малий бізнес та підприємництво в ринкових умовах господарювання: навч. посіб. / В.Є. Воротін, Л.І. Воротіна, Л.А. Мартинюк, Т.В. Черняк; За ред. проф. Л.І. Воротіної. – 2-ге вид. – К.: Вид-во Європ. ун-ту. – 2002. – 307 с.
3. Говорушко Т.А. Малий бізнес: навчальний посібник / Т.А. Говорушко, О.І. Тимченко. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 194 с.
4. Кужель О.В. Мале підприємництво в Україні. Збірник нормативно-правових актів / О.В. Кужель, А.К. Кінах, В.В. Костицький. – К.: Інститут законодавчих передбачень і правової експертизи, 1999. – 190 с.
5. Ларіна Р.Р. Малий бізнес в Україні: роль та особливості розвитку в національній економіці: монографія / Р.Р. Ларіна, О.В. Азаров. – Донецьк: Вебер, 2007. – 300 с.
6. Рибак О.В. Розвиток малого підприємництва в регіоні: теоретичні засади, проблеми та перспективи / О.В. Рибак // Економічний вісник Донбасу. – 2010. – № 2. – С. 96-100.

УДК 338.001.36

Сірий Сергій

курсант

Військовий інститут Київського національного університету ім. Тараса Шевченка
м. Київ, Україна

Сизов Алім

кандидат економічних наук

начальник кафедри фінансового забезпечення військ

Військовий інститут Київського національного університету ім. Тараса Шевченка
м. Київ, Україна

Siriy Serhiy

cadet

Military Institute of Kyiv National University after Taras Shevchenko
Kyiv, Ukraine

Alim Syzov

PhD (Economics)

Head of the Department of Financial Support of Troops

Military Institute of Kyiv National University after Taras Shevchenko
Kyiv, Ukraine

РОЛЬ І ПОТЕНЦІАЛ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ОБОРОНОЗДАТНІСТЬ УКРАЇНИ В РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНО СТІЙКОЇ

ДЕРЖАВИ

THE ROLE AND POTENTIAL OF DOMESTIC ENTERPRISES THAT PROVIDE UKRAINE'S DEFENSE CAPASITY IN THE DEVELOPMENT OF AN ECONOMICALLY SUSTAINABLE STATE

У 2014 році на території України відбулося багато негативних і непередбачуваних подій, які підтвердили той факт, що обороноздатність держави є запорукою її успішного розвитку у багатьох політичних, соціальних та економічних аспектах. Анексія Кримського півострова та вторгнення російських військ на схід України стали початком зміцнення обороноздатності країни, з моменту якого відбулося їх стрімке піднесення.

Варто зазначити, що успішне функціонування підприємства є основою економічно стійкого розвитку будь-якої держави. Для того, щоб продемонструвати вищезазначене твердження, перейдемо до аналізу діяльності військових частин, які, у свою чергу, виступають як неприбуткові бюджетні установи, які отримують асигнування з державного